



## MADE IN ATHENS

Ελληνική συμμετοχή στη 13η Διεθνή Έκθεση Αρχιτεκτονικής - la Biennale di Venezia

Επίτροποι / Επιμελητές: Πάνος Δραγώνας, Άννα Σκιαδά

### ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ελληνική συμμετοχή στην 13η διεθνή έκθεση αρχιτεκτονικής της Βενετίας επικεντρώνεται στην ιδιαίτερη δυναμική της Αθήνας κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Η σύγχρονη Αθήνα χαρακτηρίζεται από έντονες αντιφάσεις: Πρόκειται για μια πόλη με ιδιαίτερη ταυτότητα η οποία διαμορφώθηκε κατά τα χρόνια της μεταπολεμικής ανοικοδόμησης. Πρόκειται για μια πόλη που διαθέτει ένα εξαιρετικό δυναμικό νέων δημιουργών, με διεθνή προσανατολισμό, καλές σπουδές και πλούσιες επαγγελματικές εμπειρίες. Πρόκειται, όμως, και για την πόλη που χτυπήθηκε όσο καμία άλλη από την τρέχουσα κρίση. Σήμερα ο αθηναϊκός αστικός χώρος αποσυντίθεται και τα φαινόμενα διάρρηξης του κοινωνικού ιστού γίνονται ολοένα και πιο έντονα. Η νεώτερη γενιά αρχιτεκτόνων, η οποία επωφελήθηκε από το καλό πρόσωπο της παγκοσμιοποίησης, βρίσκεται πλέον αντιμέτωπη με το σκληρό πρόσωπο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, την πτώση του βιοτικού επιπέδου και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού των προτεραιοτήτων του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού.

Οι παραπάνω αντιφάσεις προσδίδουν μια ιδιαίτερη δυναμική στην πόλη. Στη σύγχρονη Αθήνα προσφέρονται οι δυνατότητες για τη διερεύνηση των σχέσεων αρχιτεκτονικής και πόλης κατά τη διάρκεια της κρίσης αλλά και μετά από αυτή. Δημιουργούνται ακόμη οι προϋποθέσεις για την ανάδειξη μιας νέας θεώρησης του ρόλου της αρχιτεκτονικής σε απόσταση από τα πρότυπα ευδαιμονισμού της περασμένης δεκαετίας.

Η ελληνική συμμετοχή παρουσιάζει την ιδιότυπη αθηναϊκή αστικότητα μέσα από δύο θεματικές:

Η πρώτη θεματική αφορά στην τοπική αστική παράδοση και συγκεκριμένα στην εξέλιξη της αθηναϊκής πολυκατοικίας. Η παρουσίαση εξετάζει τις σχέσεις ανώνυμης - επώνυμης αρχιτεκτονικής και τη διαδικασία παραγωγής του αστικού τοπίου από την επανάληψη μιας βασικής μονάδας.

Η δεύτερη θεματική αφορά στον κατακερματισμό και τη διεκδίκηση του αθηναϊκού δημόσιου χώρου. Η παρουσίαση επικεντρώνεται σε αντίρροπές ή και συμπληρωματικές αστικές δυνάμεις. Το φαινόμενο της αστικής αποσύνθεσης παρουσιάζεται παράλληλα με τις απόπειρες επανάχρησης των κεντρικών χώρων. Ενώ τα προγράμματα αστικής ανανέωσης εξετάζονται δίπλα από τις ακτιβιστικές πρωτοβουλίες των πολιτών.

Η δημιουργική δυναμική της σύγχρονης Αθήνας αναδεικνύεται με την έκθεση έργων από αρχιτέκτονες και δημιουργικές ομάδες της πόλης. Η έκθεση εστιάζει σε οκτώ αφηγήσεις για την Αθήνα οι οποίες διερευνούν νέες στρατηγικές σχεδιασμού και τοποθετούνται με στοχαστική διάθεση απέναντι στις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στην πόλη.

Οι παράλληλες παρουσιάσεις της σχεδιαστικής πρακτικής των δημιουργικών ομάδων της πόλης, της τοπικής αστικής παράδοσης και των μετασχηματισμών του δημόσιου χώρου, έχουν ως στόχο τη χαρτογράφηση του νέου κοινού εδάφους που διαμορφώνεται στην Αθήνα της κρίσης. Η έκθεση επιδιώκει να αναδείξει τις θετικές δυνάμεις που διαμορφώνονται μέσα στο κρίσιμο παρόν και να σκιαγραφήσει ένα καλύτερο μέλλον για την πόλη και την αρχιτεκτονική της.

Επίτροποι / Επιμελητές της ελληνικής συμμετοχής είναι οι αρχιτέκτονες Πάνος Δραγώνας και Άννα Σκιαδά.

Στην έκθεση συμμετέχουν οι αρχιτέκτονες Ανδρέας Αγγελιδάκης, Αριστείδης Αντονάς, Γιάννης Αίσωπος, AREA Architecture Research Athens (Στυλιανή Δαούτη, Γιώργος Μητρούλιας, Μιχάλης Ραυτόπουλος), buerger katsota architects (Stephen Buerger, Δήμητρα Κατσώτα), decaARCHITECTURE (Αλέξανδρος Βαϊτσός, Έλενα Ζαμπέλη, Carlos Loperena), draftworks\* (Χριστιάνα Ιωάννου, Χρίστος Παπαστεργίου), Point Supreme Architects (Μαριάννα Ρέντζου, Κωνσταντίνος Πανταζής).

Παρουσιάζονται πολυάριθμες προτάσεις σχεδιασμού πολυκατοικιών και παρεμβάσεων σε δημόσιους χώρους και κτήρια της πόλης καθώς επίσης και το πρόγραμμα KM Properties για την ανασυγκρότηση του Κεραμεικού και του Μεταξουργείου. Παρουσιάζονται έργα από τους αρχιτέκτονες: Δ. & Σ. Αντωνακάκη, Θ. Αργυρόπουλο & Κ. Δεκαβάλλα, Ν. Βαλσαμάκη, Ι. Βικέλα, Χ. Γκίκα & Ε. Φίλτσου, Π. Δραγώνα & Β. Χριστοπούλου, Τ. Χ. Ζενέτο, Κ. Κρόκο, Ν. Κτενά, Χ. Λουκοπούλου / Η. Μπερτάκη / Κ. Πανηγύρη, Μ. Νικολούτσου & Μ. Φιλιππίδη, Η. Σκρουμπέλο, Δ. Στοτοβίκη / Α. Στοτοβίκη / Κ. Μπάτζιου, Δ. Φατούρο, Atelier Bow Wow, BIG, Boyd Cody Architects, Divercity (Ν. Τραβασάρο, Δ. Καραμπελιά, Δ. Τραβασάρο, Χ. Αχτύπη, Χ. Δημητρούκα), doxiadis+ (Θ. Δοξιάδη, Η. Vonderthann), FORA (João Fagulha, Raquel Oliveira and João Ruivo), Solid Objectives - Idenburg Liu (Florian Idenburg, Ioannis Kandyliaris, Ilias Papageorgiou), ISV Architects (Μ. Ιωάννου, Τ. Σωτηρόπουλο, Α. van Gilder), Klab Architecture - Κωνσταντίνο Λαμπρινόπουλο, ksestudio (Σ. Κριμιζή, Κ. Κυριακού), tense architecture network (Τ. Ανδριανόπουλο, Κ. Μαύρο, Θ. Μπαμπανέλο).

Παρουσιάζονται επίσης πρωτοβουλίες πολιτών για την ανάκτηση του δημόσιου χώρου, όπως το Πάρκο Ναυαρίνου και η ομάδα λόκαλ/athens.

Στην έκθεση συμμετέχουν ακόμη με έργα τους οι αρχιτέκτονες - φωτογράφοι Γιώργης Γερόλυμπος, Χαράλαμπος Λουιζίδης & Αικατερίνη Νίκη Γληνού, ο φωτογράφος Δημήτρης Μιχαλάκης, ο κινηματογραφιστής - visual artist Άγγελος Φραντζής και ο αρχιτέκτων - street artist b.

Ο σχεδιασμός της έκθεσης γίνεται από τους Πάνο Δραγώνα, Άννα Σκιαδά, Βαρβάρα Χριστοπούλου, Μαρία Μπούρδη και Μαρία Χασιώτη.

Η έκθεση είναι υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων. Η έκθεση γίνεται με την ευγενική υποστήριξη του Εθνικού Κέντρου Χαρτών και Χαρτογραφικής Κληρονομιάς και του Ιδρύματος Ωνάση.

Η έκθεση υλοποιείται με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.



Εικόνα 1: Γιάννης Αίσωπος, *Peripheral Centralities*.



Εικόνα 2: Ανδρέας Αγγελιδάκης, Σωτήρης Βασιλείου, *Troll Casino*.

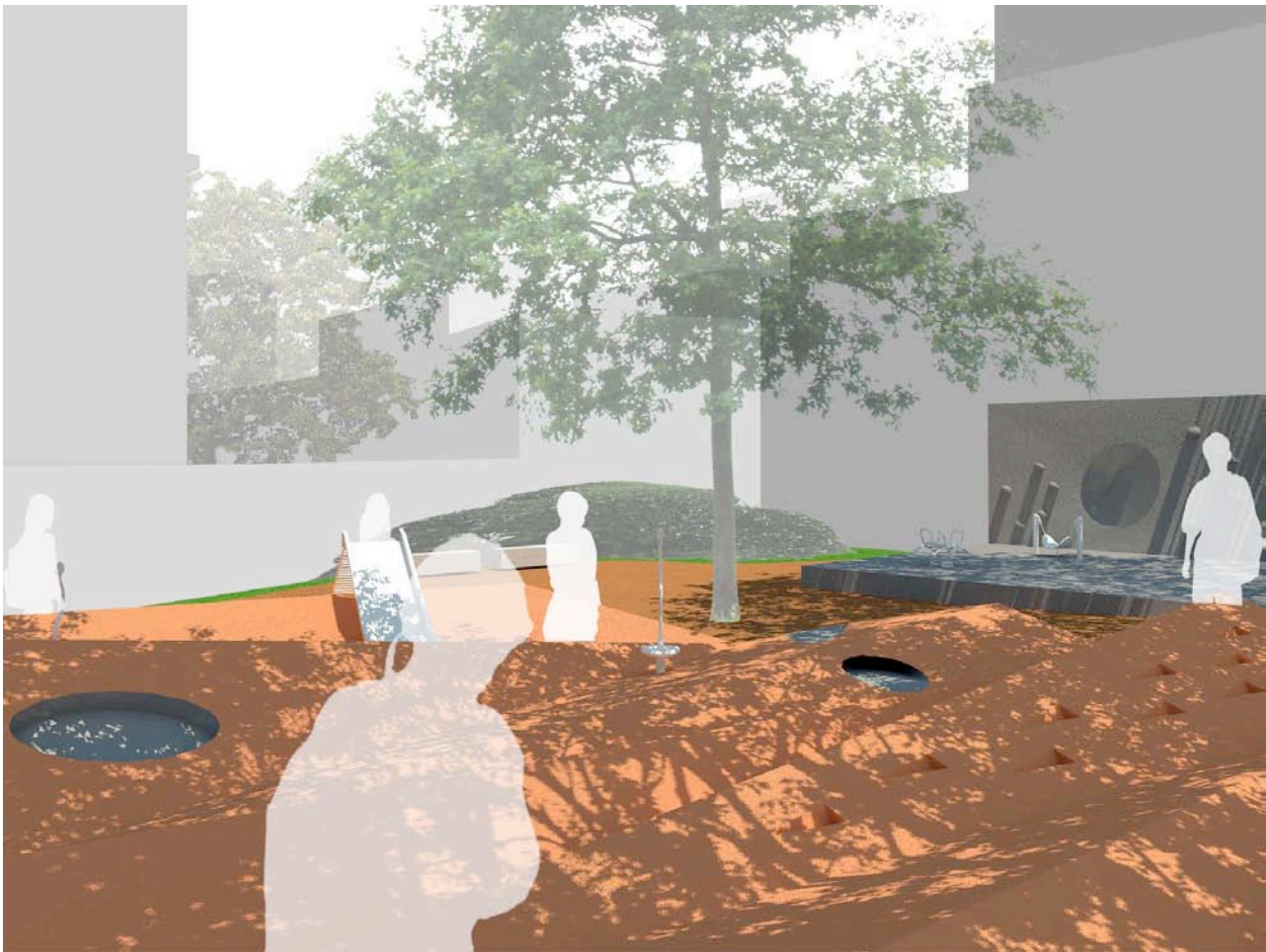


Εικόνα 3: Αριστέιδης Αντονάς, Πληθυσμοί αποσπασμάτων.





Εικόνα 4: AREA Architecture Research Athens, Athens Charting.

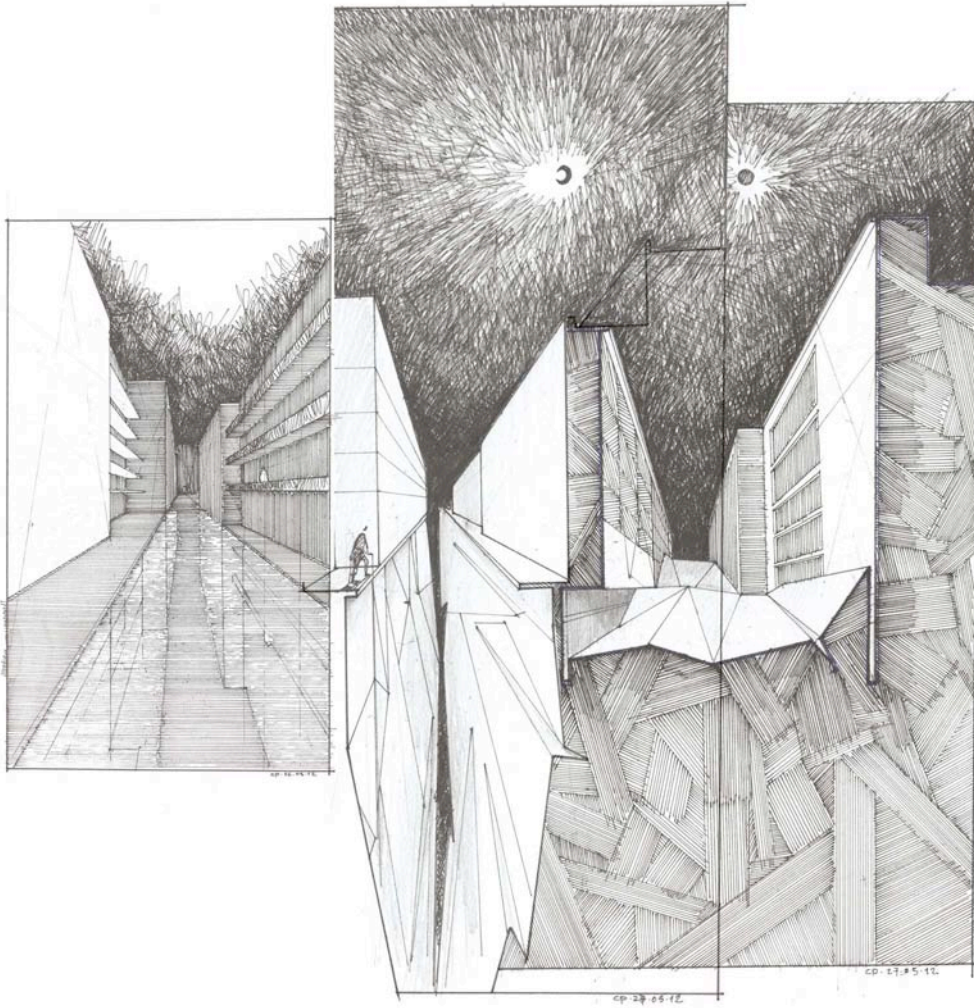


**Εικόνα 5: buerger katsota architects (Stephan Buerger, Demetra Katsota, Flavian Lekkas, Francisco Serodio, Mladen Stamenic), Π. Χ. ΑΘΗΝΑ.**



Εικόνα 6: decaARCHITECTURE, Bedrooms.





Εικόνα 7: draftworks\*, Athens Northwest Passage.



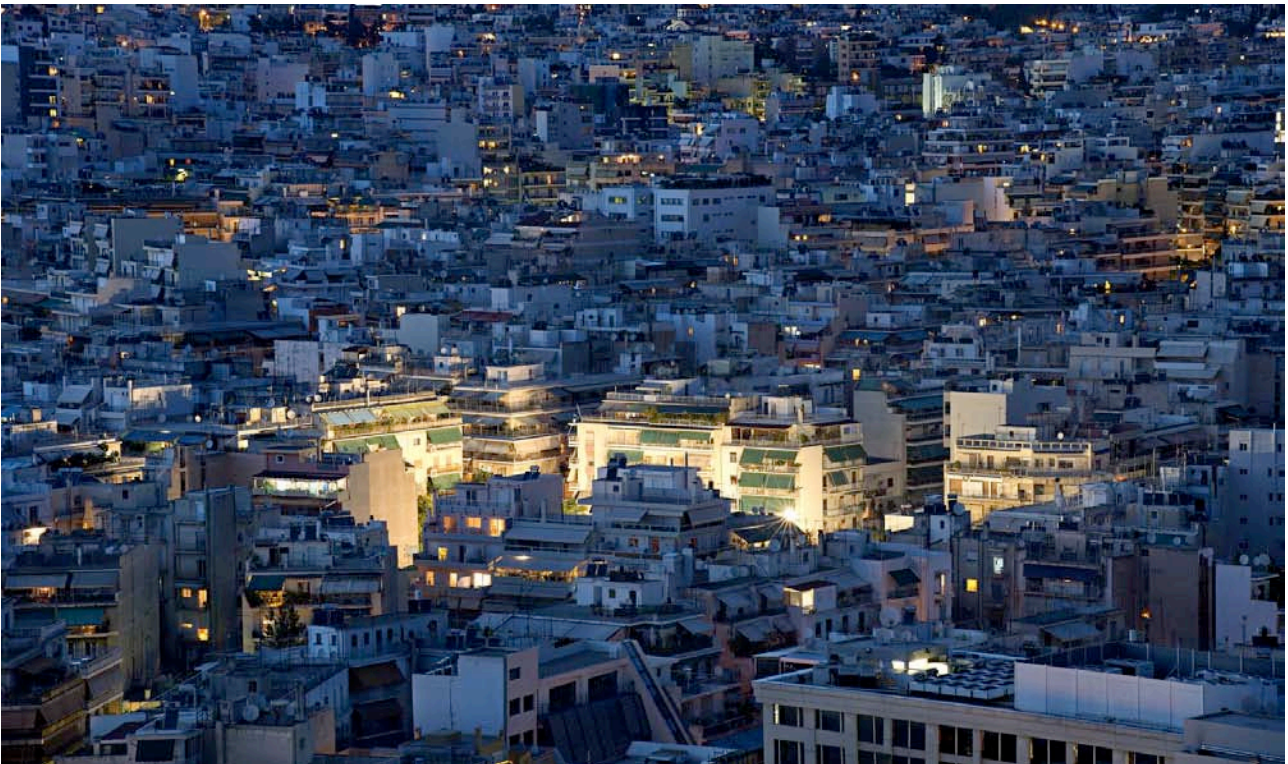


**Εικόνα 8: Point Supreme Architects, Προτάσεις για την Αθήνα.**





Εικόνα 9: b., Αθήνα, 2010.



Εικόνα 10: Γιώργης Γερόλυμπος, Athens Spread.



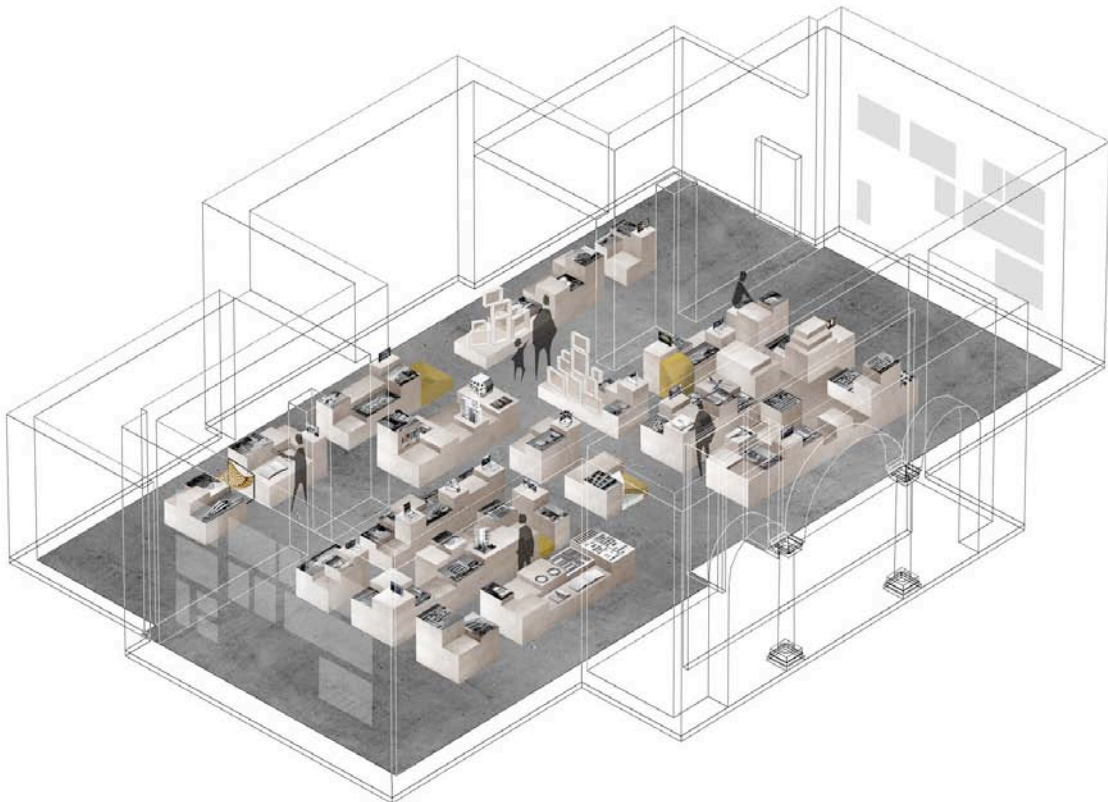


Εικόνα 11: Χαράλαμπος Λουιζίδης, Αικατερίνη Νίκη Γληνού, Athens Archive.





**Εικόνα 12: Άγγελος Φραντζής, Got To Be Real 1 + 2.**



**Εικόνα 13: Πάνος Δραγώνας, Άννα Σκιαδά, Βαρβάρα Χριστοπούλου, Μαρία Μπούρδη, Μαρία Χασιώτη, Σχέδιο εγκατάστασης στο ελληνικό περίπτερο.**